

אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן כל שטעמו וממשו אסור וכו'.
בתפארת שלמה (מועדים, שבת הגדול), מפרש את הפסוק (משלי לא, יח), 'טעמה
כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה', וכתב בזה הלשון: 'לרמז בזה גודל
חסדו וטובו יתברך שמו, כי לא תמנו ולא כלו רחמיו בכל דור ודור לפי
ערכו, אף כי לא הגיעו למעשה אבותינו הקדושים, לא עזב חסדו ואמתו
ומקבל מעשינו ברצון.

וזה הענין שמצינו בגמרא (על אחר), טעמו וממשו, וטעמו ולא ממשו, טעם
כעיקר דאורייתא (פסחים מד, ב), לרמז בזה כי הדורות הראשונים היה צדקתם
ניכר לעין ובממש, [לעבוד השם יתברך במחשבה ובלב טהור בהתפשטות
הגשמיות, כמבואר בשולחן ערוך אורח חיים, והם נתנו בשכינה הקדושה
טעם וממש]. אך בזמן הגלות שנתמעטו הדורות ואין בנו רק טעם לבד,
ודומה לזה טעמו ולא ממשו, עם כל זה השכינה הוא בתוכנו להאיר אותנו
להעלות למעלה לרצון כל מעשינו.

וזה פירוש טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה, גם בזמן הגלות
שנדמה ללילה כמו שנאמר (ישעיהו כא, יא), שומר מה מלילה, ומסתפקת בזה
בבחינת טעימה בעלמא.

בזה נוכל לרמז מה שגזרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים ל, א) בחמץ בפסח
במשהו, מה שלא מצינו כזה בכל האיסורין שבתורה בכל השנה, כדי לעורר
בזה החסדים הגדולים בחג הפסח, שהוא כנגד אברהם אבינו עליו השלום
מדת החסד, כמו שנאמר (תהלים פו, יג), חסדך גדול עלי, וכן בשבע מדות
לך ד' הגדולה הוא כנגד מדת החסד וכו'. וכדי לעורר חסד הגדול גזרו
בזה איסור משהו, כדי לעורר מדה טובה מרובה במדת החסד על כל אחד
אחד מבני ישראל, אשר אם נשאר בו עוד, על כל פנים מדה טובה במשהו
בעלמא, וגם טעם אין בו, עם כל זה לא ידח ממנו נדח להוציא ממסגר
פשו להאיר אותו מתוך החשכה ולהשפיע עליו חסדו הגדול.